

NOTA ASUPRA CERCETĂRILOR ARHEOLOGICE EFECTUATE LA CLEJA (JUD. BACĂU) ÎN 1842

IOSIF GABOR

Acum 133 de ani s-au făcut cercetări arheologice, neconsemnate în paginile cunoscute ale istoriei arheologiei. Aceste cercetări ne sînt semnalate de unele documente de arhivă. E vorba de unele însemnări făcute în anul 1860 de fostul paroh din Cleja, Inocențiu Petras, pe un registru în care ținea evidența credincioșilor parohici.

Dăm mai jos textul în latină și traducerea lui

1860. „Ut ex his apparet, Buda Klesiensium antiquioribus temporibus multo magis fuit impopolata ac moderno saeculo hic effosa fuerunt sepulcra antiqua, in quibus inventa fuerunt vasa testanea Stupendae magnitudinis, et crassitici unum digitum excidentia prout ipse oculus adhuc conspexi; in illis vasis nihil aliud praeter Cineres reperit. Boeron quidam Georgius Nedesel, qui cum permissione gubernii hic loci fossiones instituit Anno 1842 Locus ille fossionum in adversa parte Coemeterii parochialis in leva rivuli Klesiensis sique ubi vineae terminantur budenses: in ea positione geographica, sed ad Orientem 500 circiter orgies distante apparent adhuc multa Signa antiquitatum manuum labore fossarum fovearum de quibus nemo ex viventibus quid piam certi dicere potest“¹.

Inocențiu Petras
par. Adm

1860 „După cît se pare, sectorul Buda din Cleja, pe vremuri era mult mai nelocuit decît acum. Aici au fost descoperite morminte vechi în care erau vase de lut destul de mari, mai mult de un deget grosime, așa cum am văzut eu însumi. În acele vase nu s-a găsit nimic, decît numai cenușă. Un oarecare boier, Gheorghe Nedeșel, a făcut aici săpături cu învoirea guvernului în anul 1842.

Locul săpăturilor se află pe șesul piriului Cleja, în partea opusă cimitirului din Cleja, la punctul unde se termină viile oamenilor din Buda. În partea aceea, dar spre răsărit, cam la 500... se mai văd și acum vestigii ale antichității, săpături făcute cu mina, dar despre ele nimeni din cei de față nu poate să spună ceva sigur“.

1. Text înedit, Arhiva Parohiei Cleja, județul Bacău, Registrul STATUS ANIMARUM 1784.

După cum se poate întrevedea din însemnare, e vorba de un cimitir de incinerare situat la gura Clejei și de cercetările arheologice întreprinse aici de boierul Gheorghe Nedeșel cu permisiunea guvernului. Aceasta însemnează că acest boier era altul decât proprietarul locului — care nu avea trebuință de permisiunea guvernului și de o lucrare amplă de cercetare patronată de guvernul de sub domnitorul Mihai Sturdza.

Însemnarea este interesantă pentru că relatatorul o face la mai puțin de 20 ani după consumarea faptului și a văzut o parte din obiectele descoperite.

NOTE CONCERNANT LES RECHERCHES ARCHÉOLOGIQUES
EFFECTUÉES À CLEJA (DISTR. DE BACĂU) EN 1842

R é s u m é

L'auteur présente une note de 1860 sur un registre de paroisse de Cleja et concernant les recherches archéologiques effectuées en 1842 à Cleja.

A cette occasion on a découverte en cimetière d'incinération située à l'entrée de village de Cleja.